

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет туризму

Кафедра туризмознавства і краєзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Бізнес планування проектів

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма «Туризм. Проектно-грантовий менеджмент»

Спеціальність 242 «Туризм і рекреація»

Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

Затверджено на засіданні кафедри
туризмознавства і краєзнавства
Протокол № __ від “__” _____ 2023 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Програмні компетентності та результати навчання
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Бізнес планування проєктів
Викладач (-і)	Орлова Віра Василівна
Контактний телефон викладача	+38099 4464 144
E-mail викладача	v-orlova@ukr.net
Формат дисципліни	Змішаний (<i>blended</i>) – очно-дистанційний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/2512
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді кафедри
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Становлення й розвиток ринкової системи господарювання в Україні потребують принципово нових підходів до організації управління підприємницької діяльністю на всіх рівнях. Практична реалізація будь-якого комерційного проєкту значно ускладнюється чи навіть стає неможливою без попередньо розробленого бізнес-плану. Цей письмовий документ є не лише дійовим важелем управління підприємством (підприємницькою діяльністю), але й засобом необхідного зовнішнього фінансування для започаткування нового або розвитку діючого бізнесу.</p> <p>Саме цим і пояснюється доцільність внесення до навчальних планів дисципліни "Бізнес-планування проєктів".</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою вивчення дисципліни є формування у майбутніх фахівців системи спеціальних знань спрямованих на пізнання методики планування діяльності організації і складання бізнес-планів, розробки комплексного підходу до бізнес- планування в галузі туристичного господарства. Основними завданнями, що будуть вирішені у процесі викладання дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вивчення теорії та практики діяльності туристичного підприємства; - розвиток умінь самостійно виконувати відбір показників для складання плану, оцінювати фінансово-економічний стан підприємства та розробляти оперативні плани. - набуття навичок планування виробничої діяльності підприємства та складання бізнес-плану підприємства. <p>студенти повинні:</p> <p>знати :</p> <p>Загальні вимоги до стилю написання бізнес-плану. Процес розробки бізнес-плану. Процедуру вибору організаційно-правової форми бізнесу. Три основні способи започаткування бізнесу. Структуру бізнес – плану.</p> <p>вміти :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) обґрунтувати економічну доцільність напрямків розвитку підприємства; 2) проводити розрахунок очікуваних фінансових результатів діяльності підприємства, насамперед обсягів продажу та прибутку; 3) визначати джерела фінансування обраної стратегії, тобто способів концентрації фінансових ресурсів; 4) проводити підбір працівників, спроможних реалізувати даний план. 	

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

- ФК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності
- ФК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- ЗК04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу
- ЗК09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми
- ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії

Фахові компетентності:

- ФК04. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління
- ФК08. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем.
- ФК10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал
- ФК16. Здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу
- ФК17. Здатність проводити попереднє оцінювання доцільності проектів та забезпечувати прийняття раціональних управлінських рішень щодо пошуку джерел фінансування проектів у сфері туристичного бізнесу
- ФК18. Здатність планувати, контролювати та оцінювати проекти у сфері туристичного бізнесу
- ФК19. Здатність управляти проектами та людськими ресурсами у процесі їх реалізації у сфері туристичного бізнесу

Програмні результати навчання:

- ПР10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна] техніко-технологічна).
- ПР12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг;
- ПР15. Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань.
- ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.
- ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.
- ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни – 90 год.

Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		24	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		36	
самостійна робота		30	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
4	242 «Туризм і рекреація»	2	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Організація бізнес-планування та специфіка його реалізації на підприємствах туристичної сфери	2	4	2
Тема 2. Тема 3. Структура, логіка розробки та оформлення бізнес-плану	2	4	2
Тема 3. Підготовча стадія розробки бізнес-плану	2	4	2
Тема 4. Зовнішній і внутрішній аналіз. Вибір стратегії	2	4	4
Тема 5. Цілі та логіка розробки маркетинг-плану	4	4	4
Тема 6. Планування маркетингових заходів	4	4	2
Тема 7. Фінансовий план	2	2	2
Тема 8. Організаційний план	2	4	4
Тема 9. Оцінка ризиків бізнес-плану	2	2	4
Тема 10. Оформлення, презентація і експертиза бізнес-плану	2	4	4
ЗАГ.:	24	36	30
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання курсу	<p>Форми контролю знань студентів:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поточний; • підсумковий семестровий (підсумкова контрольна робота). <p>Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться у відповідну національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, Fx, F).</p> <p>Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях. Оцінки у національній шкалі («відмінно» – 5, «добре» – 4, «задовільно» – 3, «незадовільно» – 2),</p>		

	<p>отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи (питома вага оцінки – 40%).</p> <p>Підсумковий семестровий контроль – це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що здійснюється в університеті у формі письмової контрольної роботи. На підсумковий семестровий контроль виносяться питання, що передбачають перевірку розуміння студентами програмного матеріалу дисципліни в цілому та рівня сформованості відповідних компетентностей після опанування курсу.</p> <p>Підсумковий семестровий контроль (залік) Підсумковий семестровий контроль представлений сумою балів за поточний контроль знань, семестрову контрольну роботу та контроль самостійної роботи.</p>
Вимоги до письмової роботи	<p>Письмова робота є формою самостійної роботи студентів і виконується у формі есе на одну із заданих тем.</p> <p>Студенти денної форми навчання завершують виконання і здають есе на 13-му занятті практичного курсу.</p> <p>Питома вага оцінки – 10%.</p> <p>Студенти заочної форми – за 10 днів до початку сесії. Робота виконується у електронному вигляді.</p>
Практичні заняття	Поточні оцінки, які отримуються під час практичних занять, сумуються.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студентам, які мають пропуски, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.
7. Політика навчальної дисципліни	
Академічна доброчесність	<p>Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf).</p>
Відвідування занять	Відвідування занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях.
Неформальна освіта	<p>Зараховуються як підсумковий контроль, результати онлайн курсів на платформах Coursera, Prometheus, які відповідають програмі навчальної дисципліни.</p> <p>Рекомендовані:</p> <ul style="list-style-type: none"> Є можливість отримати додаткові бали, пройшовши онлайн-курс «Основи проектного менеджменту» на Prometheus (https://prometheus.org.ua/https://apps.prometheus.org.ua/learning/course/course-v1:Prometheus+BASICPM101+2022_T1/home), «Фінансовий менеджмент» (https://apps.prometheus.org.ua/learning/course/course-v1:NAUKMA+101+2014_T2/home), «Як діяти далі: Бізнесу про сталий розвиток» (https://apps.prometheus.org.ua/learning/course/course-v1:Prometheus+SDB101+2020_T2/home), «Економіка на кожен день» (https://apps.prometheus.org.ua/learning/course/course-v1:Prometheus+ECO101+2020_T3/home), Основи фінансів та інвестицій (https://apps.prometheus.org.ua/learning/course/course-

	<p>v1:Prometheus+FIN101+2020_T2/home),на Prometheus (https://prometheus.org.ua/),</p> <ul style="list-style-type: none"> • Також є можливість проходити онлайн-курси на платформі Coursera, які мають узгоджуватися попередньо з викладачем.
--	--

8. Рекомендована література

1. Актуальні проблеми економіки і менеджменту: теорія, інновації та сучасна практика : монографія. Кн. 6 / Е. А. Кузнецов, О. В. Горняк, М. О. Уперенко та інші ; за заг. ред. Е. А. Кузнецова. Херсон : ОЛДІПЛЮС, 2018. 357 с.
2. Бізнес-планування : навчальний посібник до виконання розрахункової роботи для студентів першого (бакалаврського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент і бізнес-адміністрування». Уклад.: Ж. Жигалкевич та ін. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 36 с.
3. Бізнес-планування підприємницької діяльності : навч. посіб. / З.С. Варналій, Т.Г. Васильців, Р.Л. Лупак, Р.Р. Білик та ін. Чернівці : Технодрук, 2019. 264 с.
4. Дикань В.Л., Павліченко В.М., Полякова О.М. Бізнеспланування : конспект лекцій. Харків : УкрДУЗТ, 2021. 68 с.
5. Державна служба статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 02.09.2023).
6. Должанський І.З, Загорна Т.О. Бізнес-план. Технологія розробки. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 384 с.
7. Костецька І., Ольхівська М., Ольхівський В. Бізнес-планування у системі менеджменту : навч. посіб. Львів : Нац. ун-т «Львів. політехніка», 2019. 271 с.
8. Кравченко М.О., Бояринова К.О., Копішинська К.О. Управління ризиками : навчальний наочний посібник для студентів спеціальності 073 «Менеджмент». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 432 с.
9. Макаренко Н.М., Олійник Н.М. Бізнес-планування : навчально-методичний посібник. Херсон : ТОВ «ВКФ «СТАР» ЛТД», 2017. 224 с.

Орлова В.В., доцентка кафедри туризмознавства і краєзнавства